SUUNNITTELUN VIRTAUTTAMINEN

RAIN2 TYÖPAJAN ALUSTUS

4.5.2020,

HANNU NISSINEN

RAMBØLL

LEAN-AALTO TULEE – OLETKO VALMIS?

Päämäärä

Prosessit

Ihmiset

KÄSITTEITÄ

Virtaus (Flow)

•Lean-tuotannon tavoitteellinen tuotantomalli on yksiosainen virtaus, jossa yksittäistä tilaa tai aluetta jalostetaan jatkuvasti koko tuotannon läpi ilman välivarastointia. Yksiosainen virtaus ei sovi jokaiseen paikkaan, vaan silloin käytetään puskurivarastoja.

Virtauttaminen

•tarkoittaa toimintaprosessien liittyvien eri vaiheiden toteuttamista peräkkäin siten, että toiminta etenee hallitusti, resurssikuormitus on tasaista, sekä keskeneräinen toiminta on mahdollisimman vähäistä.

Virtaustehokkuus vs. resurssitehokkuus

•Virtaustehokas organisaatio keskittyy tuotteen tai palvelun prosessointitehokkuuteen asiakkaalle tuotetun arvon näkökulmasta.

•Vastaavasti resurssitehokas organisaatio tavoittelee yksittäisten resurssien, kuten yksilöiden, laitteiden ja informaatiojärjestelmien mahdollisimman tehokasta hyödyntämistä osaoptimoiden.

TUNNISTETAAN JA TUNNUSTETAAN

Työntekijöiden osallistaminen töiden suunnitteluun

Käyttämättä jäänyt työntekijöiden potentiaali

8

Ylilaatu

Ylitekeminen

7

Virheet

6

Tehdään liian aikaisin, liian paljon, liian tarkkaan

Ylituotanto

1

Liiallinen varastointi

2

Ylimääräiset, turhat tulosteet

Odottaminen

3

Materiaalia puuttuu, tietoa puuttuu...

Liikkuminen

4

Tiedon hakeminen/etsiminen

Kuljetukset

5

Suunnitelmia lähetellään edes takaisin sähköpostilla

RAMBØLL

MITÄ TARKOITTAA SUUNNITTELUN KANNALTA ?

- Toteutustapa pitää olla tiedossa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa (Mielellään)

- Suunnitelmien taso eri vaiheissa määritettävä tarpeen mukaan
  - Ei yli suunnitella luonnosvaiheessa (muutokset myöhemmin)
  - Ei yli suunnitella hankintavaiheessa (vaikutukset muuhun toteutukseen)
  - Määritetään mihin asti suunnitelmat on vietävä että joustavuus säilyy toteutuksen tahdissa

- Mikä suunnittelun osa voidaan viedä tahtiin
  - Suunnittelu yksin
  - Suunnittelualojen välinen toiminta
  - Suunnittelu yhdessä toteutuksen kanssa

- Mitä suunnittelua voidaan jättää toteutuksen tahtivaiheeseen (Aikataulu)
  - Esim LVI Järjestelmärajat, Runkolinjat/konehuonesuunnittelu (urakoitsija)

- Tahtialueet määriteltävä palvelualueiden mukaan (IV- järjestekmäkohtaiset rajat)
  - Kantavat rakenteet/Täydentävät rakenteet
  - Toiminnallinen tarve, Vaikutusalueet
  - Tahtituotannon mukaan tehty jako
  - = > Esim. tasokohtainen aluejako/Järjestelmäkohtainen jako/Tahtituotannon jako

RAMBØLL

MITÄ TARKOITTAA SUUNNITTELUN KANNALTA?

- Yleissuunnittelun taso määritettävä ennen tarkempaa suunnittelun ja toteutuksen yhteensovittamista ja aikatauluttamista

- **Lohkominen, suunnittelun osittaminen ja yhteensovittaminen valitun ratkaisun perusteella**
  - Raamit tulee olla suunniteltu (ARK) => tekniset tilat => kantava runko
  - Kantavien rakenteiden lohkojako (RAK) joka palvelee tahtituotantoa => runkojärjestelmä, huomioiden tekniset asennukset
  - Täydentävien rakenteiden/ei kantavien rakenteiden suunnittelun (ja toteutuksen ositus)
  - Reikäkierto ja varaukset
  - Teknisen suunnittelun pilkkominen osiin esim. jäjestemäkohtaisesti (suunnittelu edellä)
  - Hankintojen huomiointi toteutus ja suunnittelujaon mukaisesti
  - Teknisen suunnittelun pilkkominen osiin toteutusta varten (toteutus edellä)
  - Toteutuksen pilkkominen tahtialueisiin (Tekniikka ja pinnat)

=> Suunnittelun ja tuotannon limittäminen mietittävä
=> Asennusjärjestys ja lohkojaot (ei välttämättä samat kaikilla tekniikka-aloilla)
=> Aikataulujen yhteensovittaminen
=> Suunnittelu seuraa rakentamisen suuntaa kun kokonaisuus on mietitty

RAMBØLL

OTA IMUOHJAUTTU SUUNNITTELU KÄYTTÖÖN

Työntö alkaa alkaa täältä

- Layout lukittu
- Toteutustapa päätetty

- Ennen imuun siirtymistä hanke on suunniteltava päätasolla (järjestelmät ja rakenneratkaisut)
- Toteutus tiedossa

Imu alkaa täältä

RAMBØLL

IMUOHJAUTTU SUUNNITTELU TARVITSEE

- Suunnittelu johdettava Milestone -ajattelun kautta
- Milestone puretaan
  - Lähtötietoihin
  - Yhteensovitukseen
  - Hankintaan
  - suunnitelmapaketteihin ja
  - paketit edelleen tehtäviin
  - tehtävät muodostavat katkeamattoman ketjun
- Lopusta alkuun aikataulutus lupausten ja vaatimusten kautta

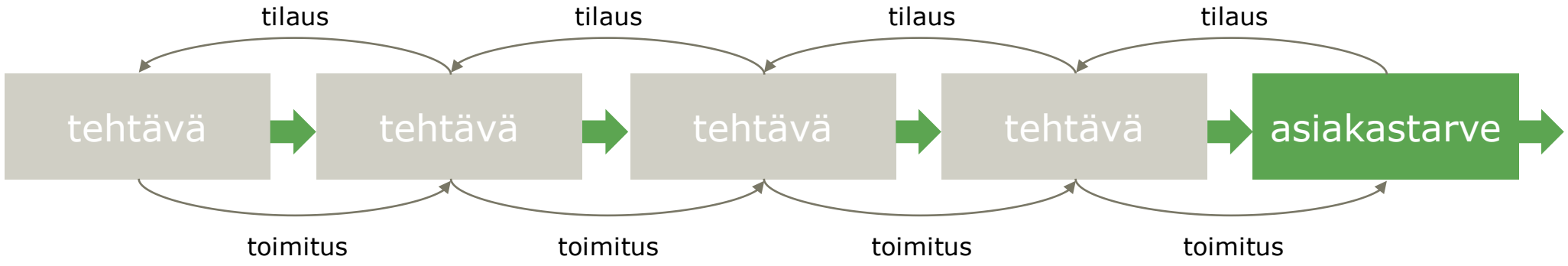

RAMBØLL

LOHKOJAKO JA TAHTIVAUNUT

- Suunnittelu/järjestelmä

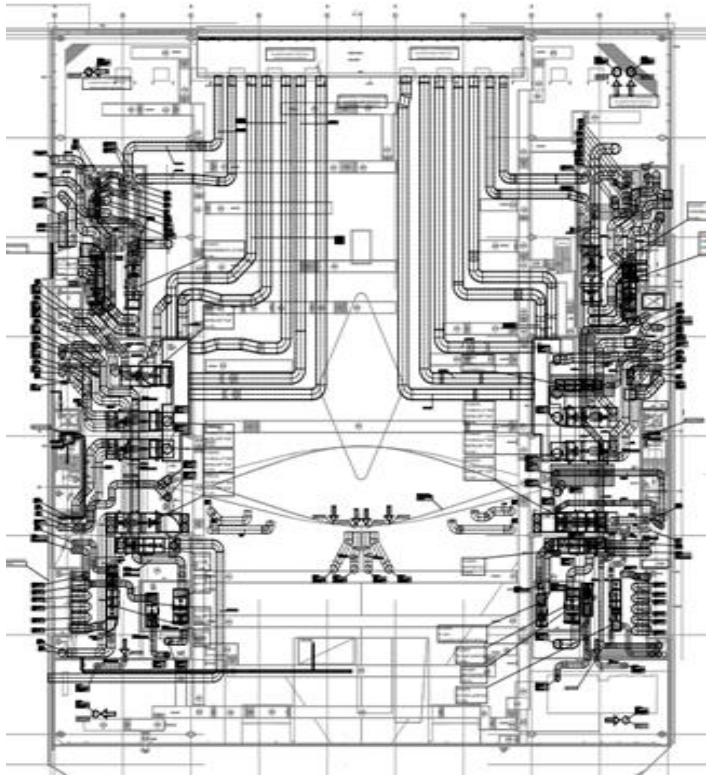

- Toteutus/järjestelmät

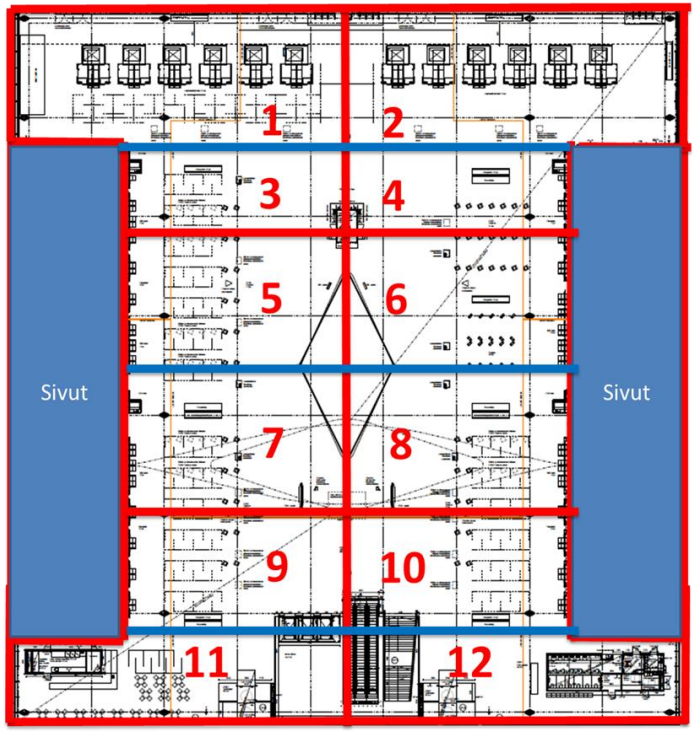

RAMBØLL

TARKKA AIKATAULUTUS JA SEN SEURANTA ELINEHTO

T2Allianssi

SUUNNITTELUAIKATAULU Tiedonvaihto, lähtötiedot

aikataulu päivitetty: 31.1.2020 seuranta päivitetty: XX.X.2020 tulostuspvm:

TASO JA LOHKO	SUUN. ALA TOIMIJA	NIMIKE	tammi 1	2	3	4	helmi 5	6	7	8	maalis 9	10	11	12	13	huhti 14	15	16	17	touko 18	19	20	21	22
TASO 52.66 LÄHTÖTIEDOT		LÄHTÖTIEDOT																						
	FA	Kuljetinjärjestelmän lähtötiedot toimijalta						●																
	FA	Alueen sähkö- ja telepisteet lukitus						●																
	FA	Tullin tilojen lopulliset lähtötiedot sis. Eläinhuoneen						●																
	FA	Raskaat ripustettavat laitteet								●														
	FA	Käytävien vapaat korkeudet						●																
	FA	Päätös poistumisvalaistusjärjestelmästä / QS esitykset					●																	
		LÄHTÖTIEDOT HANKINNOISTA																						
	QS	Keskustoimittajat sekä tiedot komponenteista						●																
	QS	Hankintatiedot valaisimet ja johtotiet						●																
	QS	Hankintatiedot Tele- ja turvajärjestelmät						●																
	Consti	Hankintatiedot iv-kojeista																●						
	Consti	Hankintatiedot päätelaitteista																				●		
	Consti	Hankintatiedot puhallinkonvektor																						
	Consti	Hankintatiedot kanavavarusteist																						
		SUUNNITELMAT (Vaikuttavat																						

Merkki	Merkin selitys	
▶	= Alustava suunnitelma, toimitus projektipankkiin	A
▶	= Suunnitelman toimitus projektipankkiin toteutusta varten	T
●	= Lähtötiedon aikataulupiste	M
SPR	= LVI ja SPR asennus alkaa	A
PALO	= Sähköasennus alkaa	A
BIM	= BIM läpikäynti yhteensovitusta varten	T
BIM	= BIM läpikäynti yhteensovitusta varten	T
	= yleinen lomasesonki, huomioitava aikataulussa	

T2Allianssi

T2A, SR1 LAAJENNUS

SUUNNITTELUAIKATAULU Tiedonvaihto, lähtötiedot

aikataulu päivitetty: 31.1.2020 seuranta päivitetty: XX.X.2020 tulostuspvm:

TASO JA LOHKO	SUUN. ALA TOIMIJA	NIMIKE	tammi 1	2	3	4	helmi 5	6	7	8	9
TASO 52.66 LOHKOT H2-A,C; H3-A,B; H4-A,C		SUUNNITELMAT (Vaikuttavat myös tason +47.00 suunnitelmiin)									
	ARK	Tasopiirustukset lukittu (1. mitoitettu; 2. Lopullinen yhteensovitettuna)									
	ARK	Alakattotyypit ja korot TATE yhteensovitettuna (1. tyypit ja korot; 2. yhteensovitettuna)									
	ARK	Kiintokalusteet (projektiopiirustukset ja tilaajan laitetiedot)									
	ARK	Seinäkaaviot ja TATE laitteet yhteensovitettuina									
	RAK	Täydentävät rakenteet lukittu (lattiat ja väliseinät)									
	RAK	Täydentävät rakenteet lukittu (otsat, ripustukset, käyttäjän laitteet ym. ym.)									
	LVI/SÄH	TATE yhteensovitus (LVI-SPR-SÄH ensin; ARK/RAK täydentävät rakenteet; lopullinen ARK kanssa)					BIM				
	LVI	Suunnitelmat toteutusta varten (1. välisenät, lattiat; 2. toteutusta varten)									
	LVI	Täydentävät suunnitelmat (Alakatto ym. Yhteensovitukset)									
	LVI	RAU-suunnitelmat									
	LVI	RAU-kenttälaitetiedot arkkitehdille, yhteensovitus									
	SÄH	Sähköpistepiirustukset hyväksyttäväksi									
	SÄH	Sähkö ja teletasopiirustukset asennuksia varten									
	SÄH	Pää- ja piirikaaviot									
	SÄH	Sähkö- ja telejärjestelmäkaaviot vastaamaan vaiheen suunnittelulohkoja									

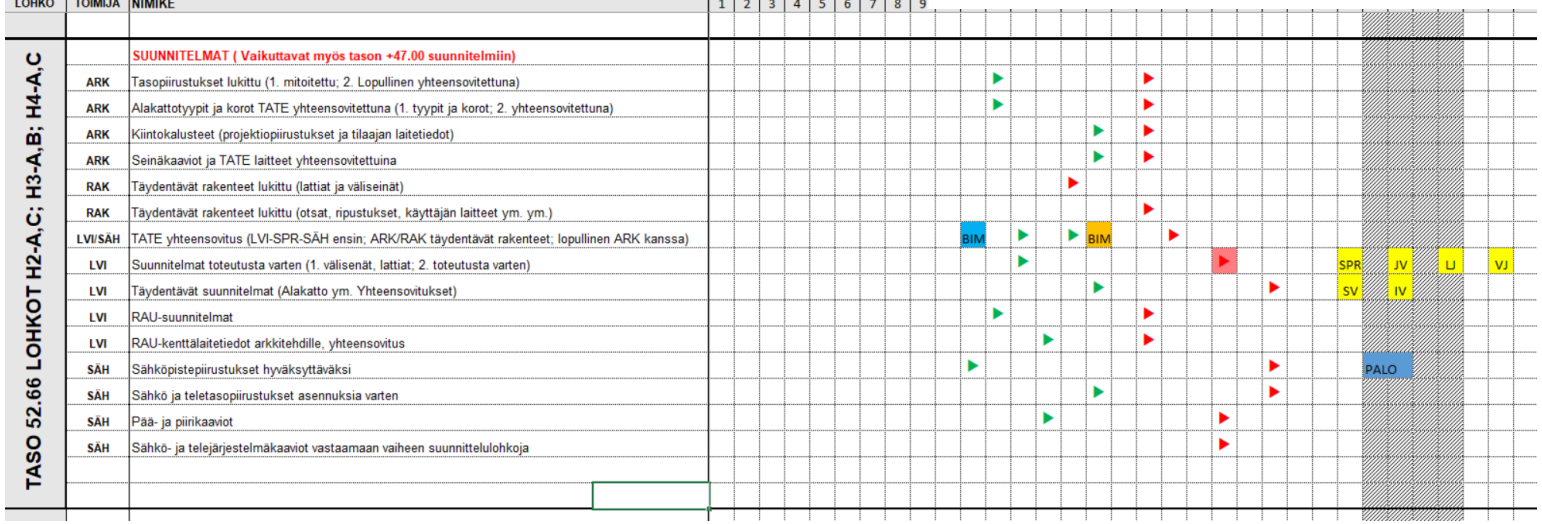

RAMBØLL

TAHTITUOTANNON AIKATAULUTUS JA LOHKOJAKO

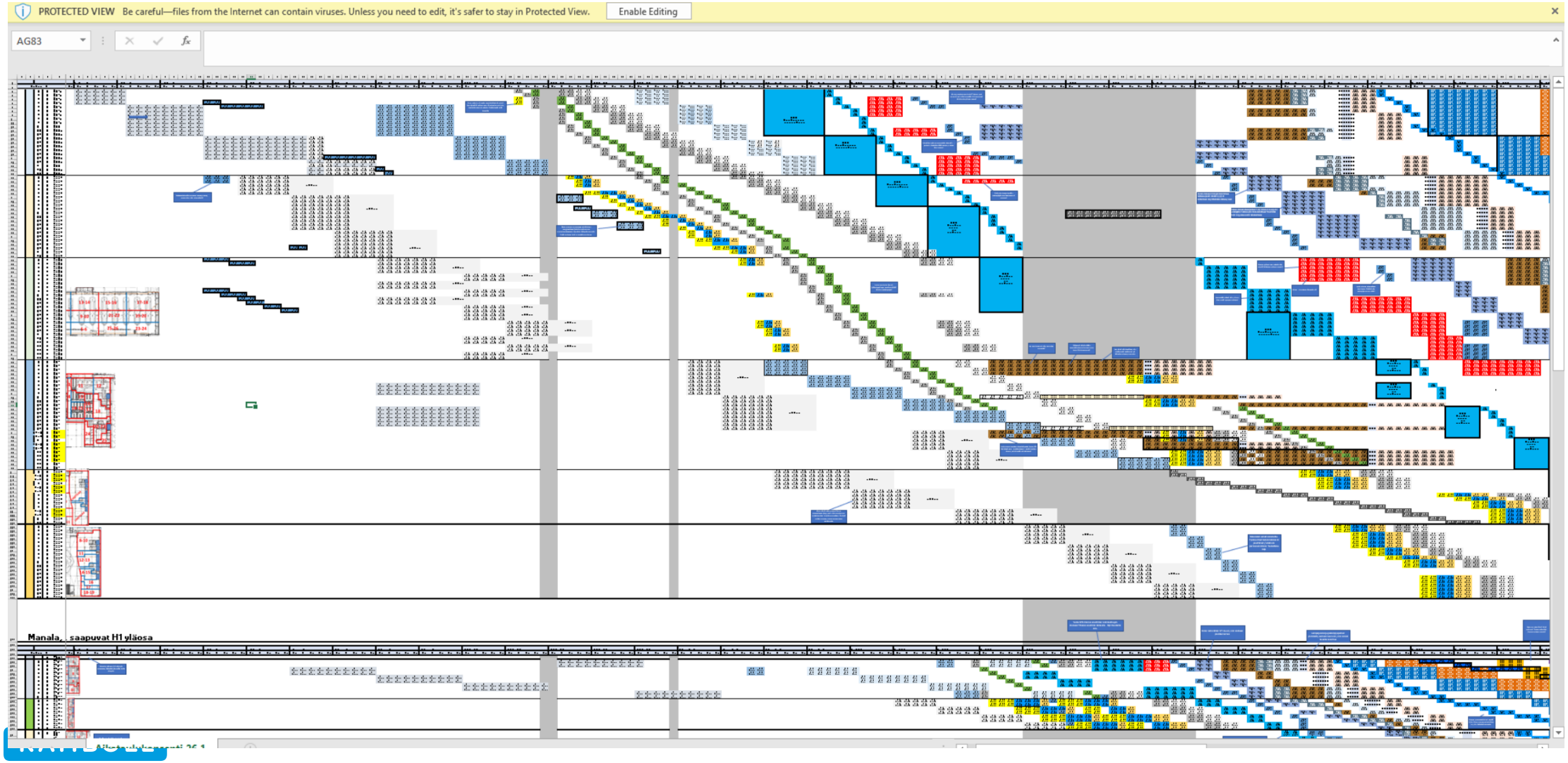

Aikatauluohjauksen logiikka – toteutusvaihe

Testauksesta ja luovutuksesta toteutussuunnittelun päivittäisjohtamiseen

Testaus ja käyttöönotto

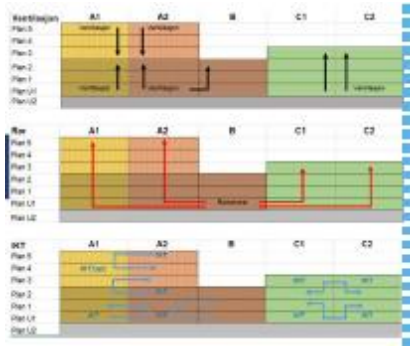

Tarve

Rakentamisen aikataulu

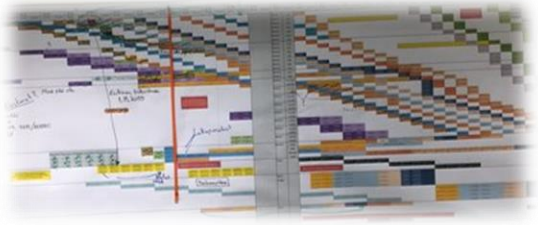

Tarve

Toteutussuunnitelmien
Yhteensovitus alueittain

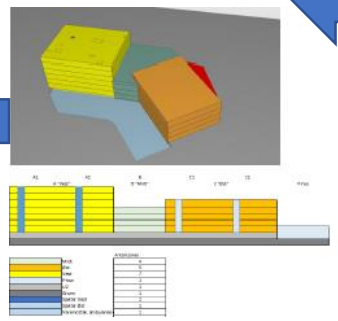

Tarve

Asennuskuvat valmiit
toteutusta varten alueittain
tai pienemmissä osissa

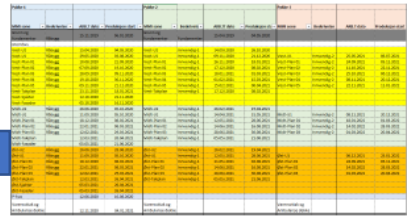

Tarve

Toteutussuunnitelmien
aikatauluohjaus ja
suunnittelun
päivittäisjohtaminen

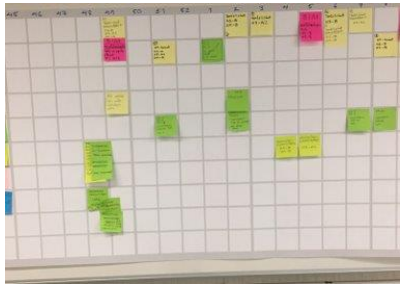

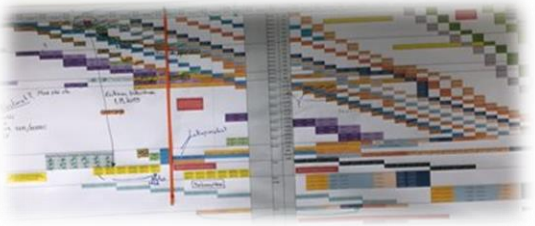

Tahtituotannon päivittäisjohtaminen

Lähteet: Statbygg, Norway/Oslo Emegency City Hospital
Finavia, T2-allianssi

SUUNNITTELUN VIRTAUS JA SUUNNITTELUN OHJAUS

- Suunnittelun ohjaus on tärkeä osa (työmaan) virtauttamista.
- Mikäli tuotantomalli on määritelty varhain ja tuotantomallissa on selkeät virstanpylväät, esimerkiksi tahtituotannon tahdit, on myös suunnitelmien tarveaikataulu mahdollista määrittää tarkasti.
- Suunnitelmien imuohjaus tulee tällöin työmaan tuotannosta. Suunnitelmien pitää olla ajallaan työmaan käytettävissä.
- Suunnittelutyön edistymistä tulee pystyä seuraamaan, jotta sitä voidaan ohjata ja kehittää.
- Rivisuunnittelijankin tulisi pysyä ajan tasalla tehdyistä päätöksistä ja muutoksista, jotta suunnittelutyö olisi tarkoituksenmukaista.

Tahtiaikatauluja pystytään kyllä laatimaan, mutta ilman toimivaa johtamiskäytäntöjä aikataulun mukainen toiminta on epävarmaa, ja epäonnistumisen todennäköisyys on suuri.

RAMBØLL

TUNNISTA RISKIT

- “Check in” riittävän usein, että tiedetään missä mennään
- Reagoi heti, jos/kun ketju katkeaa
- Ennakoi

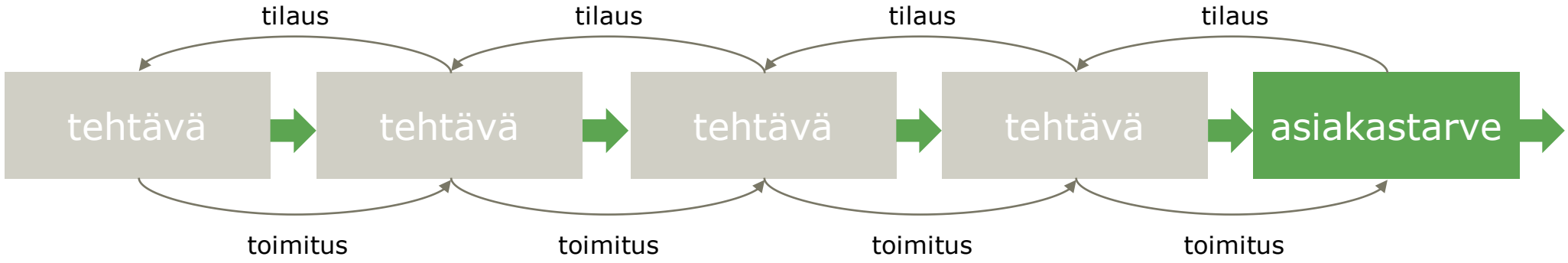

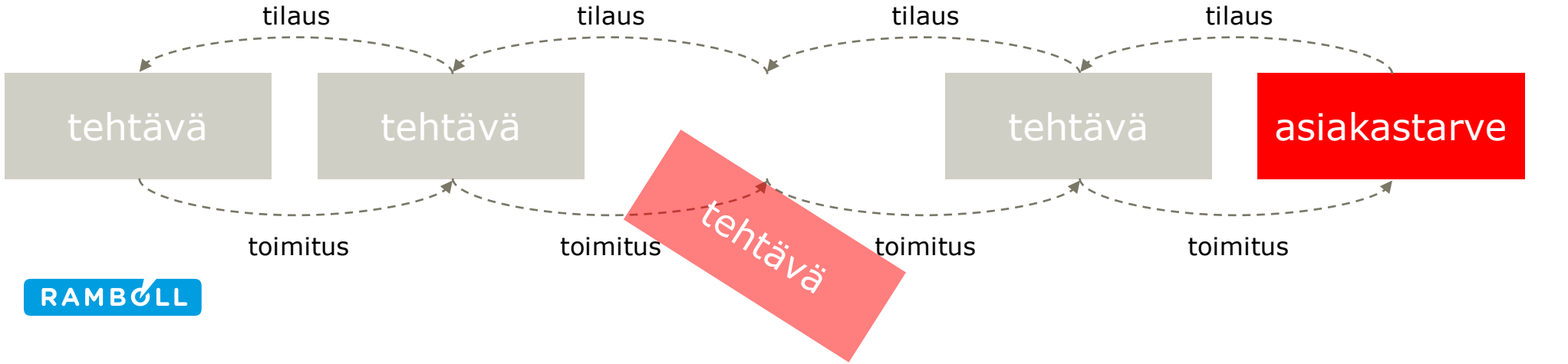

RAMBØLL

PÄIVITTÄINEN JOHTAMINEN
TILANNEKUVA AJANTASAINEN
VÄRIKOODAUS JA VISUALISOINTI HELPOTTAA HAHMOTTAMISTA
July
August

IHMISTEN TOIMINTA

- Varmista, että kaikki projektiryhmän jäsenet ovat valmiina imuohjattuun toimintaan
  - Hyväksy ja ymmärrä
  - Valitse oikeat ihmiset
- Tekijät suunnittelevat
- Päätöksentekijät läsnä päätöksiä tehtäessä
  - Sähköposti ei ole päätöksentekoväline
- Mene sinne missä työ tehdään
- Ennakoi ja puutu poikkeamiin ja tee korjaavat toimenpiteet heti
- Vastuu omasta tekemisestä, jatkuvan parantamisen asenne ja sitoutuminen yhteisiin pelisääntöihin

RAMBØLL

TEKEMISEN KUVA TULEE OLLA SELKEÄ, VÄLTETÄÄN

- Ylisuunnittelu
- Iteratiivinen suunnitteluprosessi mutta suunnitelmat on lukittava riittävän ajoissa
- Uudelleensuunnittelu
- Eri osapuolten välinen huono tiedonkulku
- Tehoton työnkulku
- Heikko suunnittelu, joka aiheuttaa hukkaa tuotannossa
- Liian kalliiden ratkaisujen suunnittelu, vaiketa rakenteet
- Lähtötietojen puute

RAMBØLL

ONNISTUMISEN EDELLYTYKSET

- Kokonaisuuden johtaminen ja erityispiirteiden huomiointi
- Eri toimintojen yhteensovittamisen suunnittelu ja aikataulujen yhteensovittaminen
- Suunnittelun suunnittelu
- Poikkeamien hallinta
- Päätösten vaikutus suunnitteluun/toteutukseen
- Ymmärrys yhteisestä tavoitteesta
- Ennakointi

RAMBØLL

KIITOS